

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/12720/13.

Érkezett: 2005. JAN 31.

dr. Szili Katalin asszonynak
az Országgyűlés elnökének

Budapest

Tárgy: módosító javaslat

Tisztelt Elnök Asszony!

A Házszabály 94. § (1) bekezdése alapján a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény módosításáról szóló T/12720. számú törvényjavaslatához az alábbi

módosító javaslatot

terjesztem elő.

„11. § [(1)] A Tv. 40. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[„(1) Az önkormányzat rendelete kötelezővé teheti a köztemetőn belüli, az elhunyt hűtésével, szállításával, ravatalozásával, továbbá a sírhely nyitással és visszahantolással kapcsolatos feladatok ellátására az üzemeltető szakszemélyzetének és berendezésének igénybevételét (a továbbiakban: az üzemeltető által biztosított szolgáltatás).]

[(2)] (1) A temető tulajdonosa a temető üzemeltetésével és fenntartásával kapcsolatosan felmerült szükséges és indokolt költségek alapján állapítja meg

- a) a temetési hely, illetőleg az újraváltás díját,
- b) a temetkezési szolgáltatók kivételével a temetőben vállalkozásszerűen munkát végzők által fizetendő temető-fenntartási hozzájárulás díját,
- c) a temetői létesítmények, illetve az üzemeltető által biztosított szolgáltatások igénybevételéért a temetkezési szolgáltatók által fizetendő díjat.”

[(2) A Tv. 40. §-a a következő új (3) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (3) bekezdés megjelölése (4) bekezdésre változik:]

[(3)] (2) „Az [(2)] (1) bekezdésben meghatározott díjfajtákon belül a díjak mértékét köztemető esetében az önkormányzat rendeletben állapítja meg.”

Indokolás

Az 1999. évi XLIII. tv. egyik fő célkitűzése volt, hogy szétválassza az üzemeltetői és a temetkezési szolgáltatói feladatokat. Ez csak részben sikerült, mivel ma is több helyen üzemeltetnek temetőt olyan vállalkozások, akik egyben temetkezési szolgáltatók is.

Az ebből eleve eredő esélyegyenlőtlenséget még tovább fokozta, hogy már több önkormányzat (pl. Pécs, Zalaegerszeg) rendeletben rögzítette, hogy a köztemetőben végzett temetkezési szolgáltatásokkal kapcsolatos feladatok ellátása során kötelezően igénybe kell venni az üzemeltető szakszemélyzetét és berendezéseit, mely szabályozást e javaslat magasabb jogszabályi szintre tervezi emelni.

Az a hivatkozási alap, hogy ez a szövegrész „kiállta” az Alkotmánybírósági eljárás próbáját (40/2003. (VII.2.) AB határozat) erősen kritizálható, hiszen a beadványt készítőik nem ezt e szövegrészt támadták, hanem azt, hogy temetkezési szolgáltatásokat az üzemeltető kizárólagos hatáskörébe vont a helyi rendelet.

A javaslat szerkesztői úgy hivatkoznak a nevezett alkotmánybírósági határozatra, mintha az kötelezően tartalmazna olyan rendelkezést, amely megalapozza az önkormányzatok azon jogát, hogy a temetkezési szolgáltatók kötelezhetőek legyenek az üzemeltető szakszemélyzetét és berendezéseit igénybe venni, ezzel egyidejűleg rendeleti szinten meghatározni az igénybevétel feltételeit és módját, továbbá díjait.

Ez az értelmezés és hivatkozás azonban félrevezető, és alapul szolgál olyan törvényi rendelkezés megalkotására, amely implicite bátorítja az önkormányzatokat arra, hogy köztemetők üzemeltetői részére bizonyos szolgáltatási feladatok ellátását privilegizálja.

A hivatkozott AB határozat ugyanis konkrétan Pécs MJV Önkormányzatának a köztemetőkről és a temetkezés rendjéről szóló rendelete egy-egy mondatát tartotta alkotmánysértőnek, de azáltal, hogy érintetlenül hagyta az önkormányzati rendelet azon passzusát, mely lehetővé teszi bizonyos temetkezési szolgáltatások során az üzemeltető szakszemélyzetének és berendezéseinek igénybevételét, nem nyilvánította ki, hogy ez a szabályozási lehetőség egyúttal normatívaként is alkalmazandó más önkormányzati rendeletekben, nem is szólván arról, hogy törvényi szintre emelkedjen.

Nem tekinthető korrektnek és jogilag megalapozottnak, ha bizonyos versenykorlátozó lépéseket az Alkotmánybíróság olyan határozatával kívánják alátámasztani, amely ezt a lehetőséget nem, vagy csak közvetett módon tartalmazza. Azzal, hogy az Alkotmánybíróság határozta – talán csak a megtámadási kérelem pontatlansága miatt – továbbra is lehetővé teszi a Pécsi Önkormányzatnak, hogy rendeletében a köztemető üzemeltetőjének szakszemélyzetének és berendezéseinek más szolgáltatók általi igénybe vételét kötelezővé teheti, nem jelenthet egyúttal precedenst arra, hogy ezzel a burkolt versenykorlátozási eszközzel a Tv. 17. § (2) bekezdésében megfogalmazott hátrányos megkülönböztetés tilalma ellenére más önkormányzatok is éljenek, illetve visszaéljenek.

Fából vaskarika ugyanis az a megoldás, ha az önkormányzati felhatalmazás alapján az üzemeltető a temetkezési szolgáltatók között ugyan nem alkalmaz hátrányos megkülönböztetést, de az üzemeltető szakszemélyzetének és berendezéseinek kötelező igénybevételével mégis kényszerhelyzetet teremt a temetkezési szolgáltatók számára.

Mindezek alapján a versenyszabadságot deklaráló és garantáló rendelkezésekkel ellentétesnek tartom a javaslat szövegét, különös tekintettel arra, hogy az az Alkotmánybírósági határozat indokolatlan kiterjesztő értelmezésén alapul.

Az Alkotmánybíróság az indokolásában részletesen kifejtette, hogy nem vonható el a vállalkozóknak a teljes körű temetkezési szolgáltatáshoz fűződő joga, az üzemeltető nem tekintheti ezeket „kvázi üzemeltetői feladatnak”, nem járhat el szolgáltatóként, mivel nincs azonos helyzetben a többi temetkezési szolgáltatóval.

Külön felhívom a figyelmet arra, hogy ez a szövegrész értelmezése komoly problémát vet fel, hiszen ahol ehhez hasonló szabályozást fogadtak el, ott mindenhol úgy értelmezte az önkormányzat, illetőleg az üzemeltető, hogy a temető kapuján belül minden szolgáltatást csak az üzemeltető végezhet, és természetesen az ezért járó díjazás is őt illeti. Nem törődnek azzal, hogy az AB határozat hatályon kívül helyezett minden olyan előírást, melyben kizárólagosan elvontak temetkezési szolgáltatói feladatokat, és csupán az „igénybevételre” vonatkozó, egyébként a beadványban nem támadott szövegrész maradt hatályban. A kialakult helyzetet nem megerősíteni, hanem megszüntetni kell.

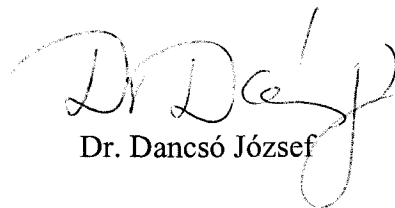
Jelen törvénymódosításban az lett volna a minden vállalkozót megnyugtató megoldás, ha szervezetileg is elkülönítik az üzemeltetőt a temetkezési szolgáltatótól. Ehhez képest a beterjesztett javaslat még jobban összemossa az üzemeltetői és a szolgáltatói feladatokat, monopolhelyzetet biztosítva azon vállalkozásoknak, akik egyidejűleg végzik mindkét tevékenységet. Ez olyan visszarendeződést jelent, ami piac- és versenyellenes.

Sérti a lakosság szabad szolgáltató-választási jogát, hiszen a magyar temetkezési szokásoknak – különösen vidéken - az felel meg, hogy a megbízott vállalkozó végezze el az összes szolgáltatást, az eltemetéssel, illetőleg a koszorúk felhelyezésével bezárólag.

Nem felel meg a vezetői összefoglalóban rögzített azon rendező elvnek sem, hogy az eltemettetőik terhei ne növekedjenek, hiszen a megszüntetni tervezett temetőfenntartási hozzájárulás összegét várhatóan be fogják építeni a szakszemélyzet és a berendezések igénybevételének díjába. Ezen kívül kizárják a szolgáltatók közötti árversenyt, azaz a piaci verseny ármérséklő hatását.

2005. január 13.

Tisztelettel,

Dr. Dancsó József